

Motion till riksdagen

1989/90:A402

av Agne Hansson och Marianne Jönsson

(båda c)

Lokalisering av statliga arbetstillfällen till Kalmar län

I denna motion föreslår vi att statliga arbetstillfällen lokaliseras till Kalmar län. I samverkan med länets myndigheter bör en plan upprättas för lokalisering av minst 1 000 statliga arbetstillfällen i en första etapp. Därvid bör i samband med att ökade hjälpinsatser i Baltikum och öststaterna kan behövas en utlokalisering av SIDA:s huvudkontor till länet prövas.

Allmän målsättning

Flera skäl talar för en utlokalisering av statliga arbetstillfällen till Kalmar län. Riksdagen har vid åtskilliga tillfällen betonat vikten av att den statliga verksamheten decentraliseras. Enligt de senaste årens regionalpolitiska beslut skall varje nytillkommande verksamhet prövas ur lokaliseringssynpunkt.

Riksdagen har vidare to m uttalat prioritet för vissa områden i landet som i första hand bör komma ifråga vid lokalisering av statlig verksamhet. Till de prioriterade områdena hör förutom skogslänen och Sjuhäradsbygden också sydöstra Sverige inklusive Kalmar län.

Särskilda skäl för Kalmar län

Flera beslut om utlokalisering av statlig verksamhet har mot ovan angivna målsättning fattats av riksdag och regering till olika delar av landet men inte till Kalmar län – detta trots att länet skall prioriteras.

En utlokalisering av statlig verksamhet är nödvändig för att få en jämnare spridning av statlig verksamhet över landet. Alla landets invånare bör ha rimlig närhet till den service som den statliga verksamheten företrädesvis utgörs av.

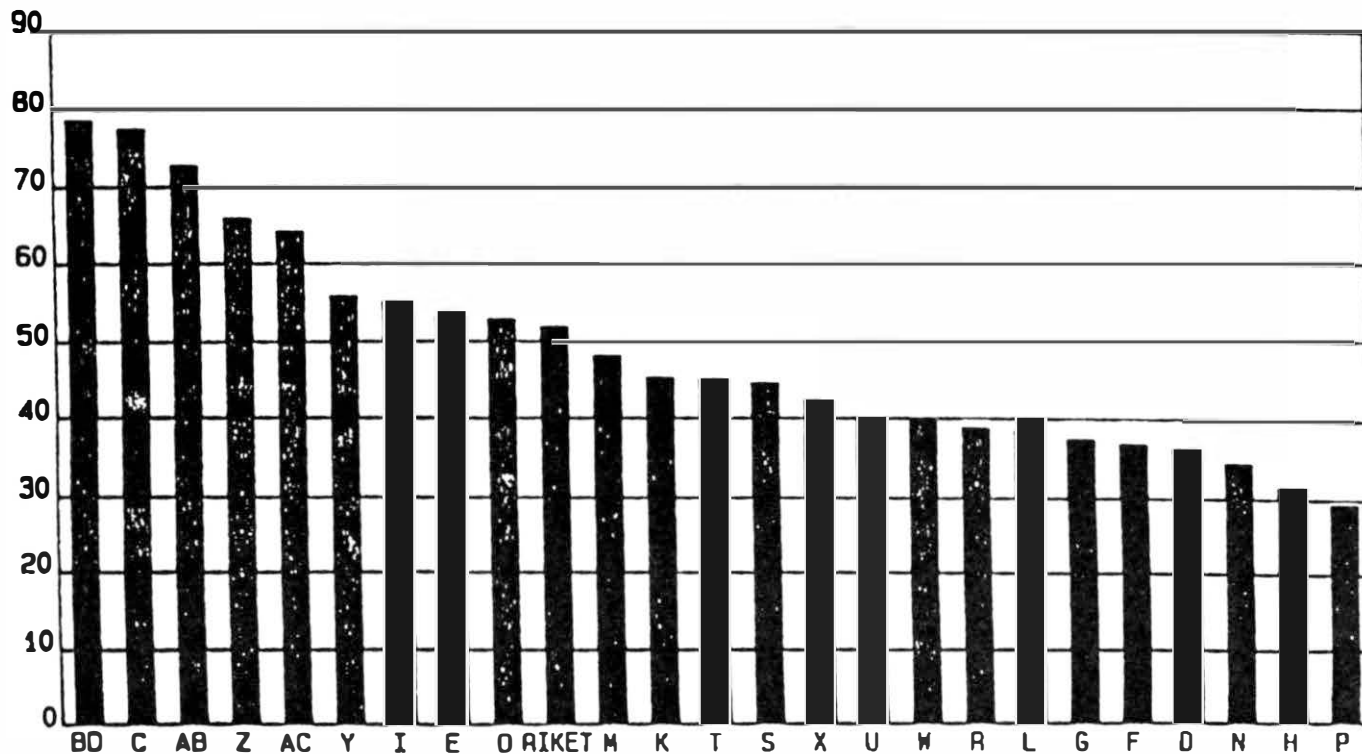
Alla landets skattebetalare bidrager i mån av skatt efter bärkraft till den statliga verksamhetens finansiering. Även det talar för en jämnare fördelning av de statliga arbetstillfällena över landet.

I dag är de statliga arbetstillfällena mycket ojämnt fördelade över landet. Mot den bakgrunden talar entydiga skäl för en lokalisering av statliga arbetstillfällen till Kalmar län. Som framgår av följande diagram har Kalmar län näst Älvsborgs län minst antal statliga arbetstillfällen mätt per invånare av alla län i landet.

Antal statligt anställda år 1988

Promille

per 1 000 invånare i länen

3

Den låga andelen statligt anställda i Kalmar län visar att det finns rika möjligheter att komplettera näringslivsstrukturen på ett utmärkt sätt. Det innebär att det är lätt att hitta lämplig verksamhet att utlokalisera i ett område med låg andel i förhållande till att hitta kompletteringar i ett område där motsatsen föreligger, dvs. där de flesta verksamheter redan finns företrädde.

Vi vill i det sammanhanget peka på några jämförelser som visar på Kalmar läns klara fördel. Kalmar län har ca 7 500 statligt anställda. Hade Kalmar läns andel legat på riksgenomsnittet skulle det funnits ytterligare 5 000 statligt anställda i Kalmar län. Skulle länet haft samma andel som Stockholms län eller Norrbottens län skulle länet haft 12 000 fler statligt anställda utöver de 7 500 som nu finns.

Hade den statliga verksamheten varit företrädd med så hög andel och med så tät förekomst av verk och myndigheter i Kalmar län, som i de senare exemplen, hade det naturligtvis icke funnits tillräckligt starka skäl för att ytterligare lokalisera ett enda statligt arbetstillfälle till Kalmar län. Men nu är förhållandet det omvända vilket talar för Kalmar län.

Utmärkta komplement

En utlokalisering av statlig verksamhet till Kalmar län skulle dessutom komplettera såväl den tillkommande verksamheten som länets befintliga näringsliv på ett utmärkt sätt just med utgångspunkt från befintlig struktur och låg andel statlig verksamhet. Genom att den statliga verksamheten är mindre företrädd i länet finns övrig verksamhet desto mer rikligt representerad i länet. Det underlättar t ex rekryteringssituationen för den tillkommande verksamheten där medföljande familjemedlemmar får en förhållandevis bredare rekryteringsbas att tillgå vid behov av annan anställning.

Den nya statliga verksamheten skulle också utgöra ett viktigt komplement vid rekrytering av arbetskraft till befintliga näringslivs- och sysselsättningssektorer. I en sådan situation har länets näringsliv ännu bättre förutsättningar att utvecklas.

De statliga arbetstillfällena genererar också arbetstillfällena som gör den lokala arbetsmarknaden i länet mer differentierad och därmed stabilare. Den tillkommande statliga verksamheten inverkar på grund därav gynnsamt på den positiva befolkningstrend som länet nu har. Det är till fördel såväl för den nytillkommande verksamheten som för Kalmar län och för landet i stort.

Övrigt

Kalmar läns utmärkta flygförbindelser talar också för lokalisering av statlig verksamhet till länet. Från tre av länets flygplatser finns sammanlagt 14 dubbel förbindelser med huvudstaden dagligen samt dessutom förbindelser med flera andra viktiga knutpunkter.

Länet har också en jämförelsevis gynnsam och fördelaktig bostadsmarknad att erbjuda. I länet finns en hög andel villabebyggelse och ett marknära och miljövänligt boende utgör därför ett attraktivt boendalternativ inte minst för dagens barnfamiljer.

Länets differentierade näringslivs- och bebyggelsestruktur ger också närhet mellan bostad, arbete och service på ett helt annat sätt än storstadens

mycket långa och tröttande pendlande mellan dessa tre vardagsnära növdigheter.

Kalmar län har en fin naturmiljö med rika möjligheter till avkoppling och rekreation. Länet är därför ett av landets främsta turistlän med kända turistområden som Öland, Kalmarsund, glasriket, blå kusten med Västervik och Tjusts skärgård, inlandskommunerna Hultsfred med Emils Lönneberga och Astrid Lindgrens Vimmerby.

Länet har en väl utbyggd serviceapparat med 4 akutsjukvårdsenheter och en decentraliserad primärvårdsutbyggnad med minst en modern öppenvårdsenhet med flerläkarbemannning och sjukhemsplatser i varje kommun. Länet har förutom egen högskola i Kalmar nära samverkan på universitetsnivå med såväl Lund som Linköping.

SIDA:s huvudkontor till Kalmar län

Vid överväganden av lämpliga utlokaliseringar bör bli en utlokalisering av SIDA:s huvudkontor till Kalmar län prövas ingående.

Det finns inga avgörande skäl för att SIDA:s huvudkontor nödvändigtvis måste vara lokaliserat till huvudkommunen.

Den nu startade och snabba demokratiseringsprocess som pågår i Baltikum och andra öststater kommer att snabbt förändra situationen runt Östersjön. Det öppnar möjligheter till ökade kontakter med ökat utbyte på en rad områden. Sverige bör finna konstruktiva vägar för att underlätta ett sådant utökat samarbete med de östeuropeiska länderna.

En fortsatt utveckling i öst kräver också stöd och hjälpinsatser. Vårt land som närmaste grannland bör vara berett att svara för omfattande insatser i det sammanhanget.

Det naturliga är att ett sådant samarbete i första hand utvecklas från de geografiskt närmast belägna delarna. Det är vidare en fördel om ett sådant utökat samarbete kan ges ett inom vårt land regionalpolitiskt positivt innehåll. I båda dessa avseenden ligger Kalmar län speciellt väl till.

Historiskt har ett nära samband tidigare funnits mellan de landdelar som nu utgöres av Kalmar län och länderna på andra sidan Östersjön. Nya kontakter har nu snabbt kommit igång sedan demokratiseringsprocessen i öst startade. En utlokalisering av SIDA till Kalmar län skulle därvid inte enbart främja Östersjösamarbetet och hjälpinsatserna där utan också direkt vara till fördel för SIDA:s verksamhet med krav på ökade insatser i öst – som nu måste komma till.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om åtgärder så att en plan utarbetas i samverkan med länets myndigheter för lokalisering av minst 1 000 statliga arbetstillfällen till Kalmar län i en första etapp,

2. att riksdagen begär att regeringen i särskild ordning prövar en utlokalisering av SIDA:s huvudkontor till Kalmar län.

Mot. 1989/90
A402

Stockholm den 10 januari 1990

Agne Hansson (c)

Marianne Jönsson (c)